

Journal of Education Studies

Volume 9
Issue 2 March-April 1979

Article 1

3-1-1979

บทบรรณาธิการ : คุณธรรม เช่นใดในตัวครู

สุนน อมรวิวัฒน์

Follow this and additional works at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal>

Part of the [Education Commons](#)

Recommended Citation

อมรวิวัฒน์, สุนน (1979) "บทบรรณาธิการ : คุณธรรม เช่นใดในตัวครู," *Journal of Education Studies*: Vol. 9: Iss. 2, Article 1.

Available at: <https://digital.car.chula.ac.th/educujournal/vol9/iss2/1>

This Editorial is brought to you for free and open access by Chula Digital Collections. It has been accepted for inclusion in Journal of Education Studies by an authorized editor of Chula Digital Collections. For more information, please contact ChulaDC@car.chula.ac.th.

บทบรรณาธิการ :

คุณธรรมเช่นใดในตัวครู

ในขณะที่คนในวงการศึกษาปัจจุบันได้พุ่งความสนใจไปที่ตัวเด็กนักเรียนในฐานะที่เป็นผลผลิตที่แสดงคุณภาพของการจัดการศึกษานั้น ผู้ที่ลืกลืมนี่ไม่พ้นที่จะได้รับความเอาใจใส่ด้วยก็คือ ครู สังคมเริ่มหันมาสนใจว่า ครูควรจะมีคุณสมบัติอย่างไร ครูควรมีความสามารถในทางใดขนาดไหน และครูควรจะมีพฤติกรรมอย่างไรบ้าง ทั้งเมื่ออยู่ในโรงเรียนและเมื่ออยู่ในสังคม

ได้มีการวิจัยเกี่ยวกับ “ครู” หลายเรื่องในระยะสิบปีมานี้ เช่น งานวิจัยเรื่องลักษณะของครูที่ดี ของเจเลียว บุรีภักดี และคณะงานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ว่าด้วยเรื่องทัศนคติของครูโรงเรียนประถมศึกษา และเรื่องสัมฤทธิ์ผลของครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 งานวิจัยของมณฑนา ปิยะมาตา เรื่อง การสำรวจคุณลักษณะของครูในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สุพัตรา ภักดีประไพ ได้วิจัยเรื่อง ลักษณะของครูที่ดีในทัศนคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษา โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอำไพ สุจริตกุลและคณะ ได้วิจัยเรื่องขอบเขตและเกณฑ์มาตรฐานของครูประถมศึกษา เป็นต้น งานวิจัยดังกล่าวเหล่านี้ ได้ช่วยฉายให้เห็นภาพรวม ๆ ของครู ว่าครูควรมีทัศนคติ ความสามารถ หน้าที่ ทักษะการสอน ความรู้และคุณสมบัติอย่างไรบ้าง จึงจะเป็นครูที่ดี และส่วนใหญ่จะเน้นในแง่พฤติกรรมของครูมากกว่าทางด้านนามธรรม

ศาสตราจารย์อำไพ สุจริตกุล ได้ปรารภถึงคุณธรรมที่ครูพึงยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ เรียกว่า คุณธรรมนิยม ซึ่งประกอบไปด้วยคุณสมบัติ 4 ประการ คือ อุดมคติของครู วิญญาณครู คุณธรรมของครูและจริยธรรมของครู ซึ่งนายเสนีย์ มีทรัพย์ นิสิตปริญญาโทบัณฑิตศึกษา ประถมศึกษา ได้นำเอาคุณธรรมนิยมนี้ไปสนทนากับท่านพุทธทาสภิกขุ และพระราชวรมุนี ได้คำจำกัดความในเชิงขยาย ช่วยให้คนทั่วไปเข้าใจความหมายดียิ่งขึ้น ดังนี้

คุณธรรมนิยม หมายถึงคุณธรรมที่ครูพึงยึดถือเป็นหลักปฏิบัติ ซึ่งประกอบด้วย

ก. อุทิศจิตใจของครู (Teacher's Will) คือ ความตั้งใจในสิ่งที่ดีที่ครูพึงยึดถือ

ข. วิญญาณครู (Teacher's Spirit) คือ ลักษณะอันเป็นแก่นแท้ในสภาวะของความเป็นครู

ค. คุณธรรมของครู (Teacher's Qualification) คือ คุณสมบัติหรือความสามารถที่มีอยู่ภายในตัวครู

ง. จริยธรรมของครู (Teacher's Function) การแสดงออกในสิ่งที่ควรประพฤติปฏิบัติอันเป็นหน้าที่ที่ครูพึงกระทำ

รายละเอียดของคุณธรรมนิยม แต่ละด้านดังกล่าว ผู้สนใจจะหาอ่านได้จากวิทยานิพนธ์ของนายเสนีย์ มีทรัพย์ เรื่อง การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านคุณธรรมนิยมของครูประถมศึกษา กับนักศึกษาฝึกหัดครู畢สุดท้าย ในจังหวัดสงขลา

การกำหนดคุณธรรมนิยมของครูให้เห็นเด่นชัดขึ้น^๕ จะเป็นแนวทางให้สถาบันผลิตครูได้จัดหลักสูตร ดำเนินวิธีสอน และจัดสิ่งแวดล้อมในสถาบันให้สอดคล้องกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จัดได้ว่าเป็นเป้าหมายของการฝึกหัดครูได้อย่างหนึ่ง

นอกจากนั้น การกำหนดคุณธรรมนิยมของครู ยังเป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่า การเป็นครูเป็นวิชาชีพที่มีลักษณะพิเศษ คนเป็นครูจะต้องมีคุณสมบัติเฉพาะทาง ที่จะต้องได้รับการฝึกฝนอบรมมาเป็นเวลานาน ใ้ว่าใครนี่ก็อยากจะเป็นครูก็ผันตัวมาเป็นได้ทันที

วารสารครุศาสตร์ ได้จัดทำบัญชีคุณธรรมนิยมขึ้น เพื่อให้ท่านผู้อ่านได้หันมาสนใจในลักษณะนามธรรมของการเป็นครูบ้างว่า นามธรรมเหล่านี้จะนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างไรบ้าง และเนื่องจากคุณธรรมนิยมเป็นคำใหม่ การให้คำนิยามและการขยายความอาจมีแนวคิดที่ขัดแย้งเกิดขึ้น ซึ่งก็น่าจะนำไปสู่การอภิปรายต่อไป

ถึงเวลาแล้วหรือไม่ ที่ครูจะต้องหันมาสนใจ และพิจารณาตนเอง ว่าเรามีคุณธรรมที่เป็นหลักและมีเกณฑ์ดีพอแล้วหรือยัง

สมน อมรวิวัฒน์